

2024

SANSKRIT

M.A. Third Semester End Examination - 2024

PAPER - SAN-302(B)

Full Marks : 40

Time : 2 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

Illustrate the answers wherever necessary.

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः।

1. यथेच्छं चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः। 2×4=8

- (i) वक्रोक्तेः मूलभूता कल्पना कस्य? तन्मते वक्रोक्तिरिति शब्दस्य कोऽर्थः?
- (ii) ग्रन्थस्य प्रारम्भे कारिकायां कुन्तकः कां देवीं स्तौति?
- (iii) कुन्तकदिशा शब्दार्थयोः स्वरूपं प्रतिपादयत।
- (iv) राजशेखरचिंतेषु ग्रन्थेषु पञ्चानां नामानि लिखत।

(Turn Over)

(2)

(v) सारस्वतकवेः किं लक्षणम्?

(vi) राजशेखरमते का व्युत्पत्तिः?

2. द्वयोः व्याख्या कार्या : 4×2=8

(i) लोकोत्तरचमत्कारकारिवैचित्र्यसिद्धये।
काव्यस्यायमलङ्कारः कोऽप्यपूर्वो विधीयते॥

(ii) स्वल्पया बन्धसौन्दर्यं लावण्यमभिधीयते।

(iii) वक्रोक्तिरेव वैदग्ध्यभङ्गीभणितिरुच्यते।

3. द्वयोः व्याख्या कार्या - 4×2=8

(i) त्रिधा च सा। स्मृतिर्मतिः प्रज्ञेति।

(ii) कुकविता हि सौच्युपासं मरणम्।

(iii) न हि राजहंसश्चन्द्रिकापानाय प्रभवति, न हि चकोरोऽद्भ्यः
क्षीरोद्दरणाय।

4. एकमुत्तरत - 8×1=8

(i) कुन्तकदिशा काव्यप्रयोजनमालोचयत।

(ii) कुन्तकदिशा स्वभावोक्तेः अलङ्कारत्वमस्ति न वा इति विचार्यताम्।

(3)

5. एकमुत्तरत -

8×1=8

(i) काव्यमीमांसानुसारं प्रतिभास्वरूपमालोचयत।

(ii) पाठ्यानुसारं काव्यपाकमालोचयत।